

STRATEGI FOR TRØNDELAG ORTOPEDISKE VERKSTED 2023-2026

1. Formål, visjon og verdigrunnlag

Formål

Trøndelag Ortopediske Verksted (TOV) har til formål å yte ortopeditekniske tjenester i Midt-Norge.

Visjon:

Gjennom kunnskapsbasert praksis og kompetanse på håndverk og teknologi, setter vi våre pasienter i stand til å mestre mer av dagliglivets utfordringer ved hjelp av ortopediske hjelpemidler. Vi legger til rette for at medarbeiderne utvikler arbeids glede, jobbengasjement og produktivitet. Vi tar en aktiv rolle i fagutvikling og digitalisering, og i det grønne skiftet.

Vår visjon er: **En fot foran**

Verdigrunnlag

Vårt verdigrunnlag består av kjerneverdier i form av adjektiver som beskriver hvordan vi ønsker å opptre og oppleves. Kjerneverdiene brukes i valg og beslutninger, og til å drive organisasjonen videre. Våre kjerneverdier er:

Trygg: *Vi legger vekt på å skape trygghet gjennom å være forutsigbare, tilgjengelige og tydelige overfor våre pasienter, våre samarbeidspartnere og overfor hverandre. Vår tilnærming og vår praksis er kunnskapsbasert. Vi utvikler en delingskultur der vi også gir hverandre rom for å prøve og feile.*

Oppdatert: *Vi tilegner oss kunnskap om vårt fag og vår rolle, og om hva som påvirker vårt klimaavtrykk. Vi lytter til ønsker og behov, og søker å imøtekomme disse innenfor rammene av vårt oppdrag, økonomiske ressurser og tilgjengelig kunnskap.*

Verdiskapende: *Vi arbeider systematisk og innovativt for å utvikle kunnskap, og forbedre klinisk praksis, våre hjelpemidler og produksjonsmetoder. Gjennom dette sikrer vi pasientene et fremtidsrettet tilbud og våre medarbeidere en utviklende og givende arbeidsplass, og vi bidrar til en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste.*

2. Hovedformål: ortopeditekniske tjenester

TOVs hovedformål er å sette pasienter som har behov for det, i stand til å fungere bedre ved hjelp av individuelt tilpassede ortopediske hjelpemidler. Ortopediske hjelpemidler rekvireres ved en varig og vesentlig funksjonsforstyrrelse i støtte- og bevegelsesapparatet, som medfører langvarige relasjoner mellom våre pasienter og oss.

3. Rammer for virksomheten

TOVs strategiske posisjon gis av følgende:

Eierskap

TOV eies av St. Olavs hospital, og styres av St. Olavs hospital, Helse Nord-Trøndelag og Helse Møre og Romsdal i fellesskap. TOV benyttes i egenregi innenfor Helse Midt-Norge, hvilket medfører en gjensidig forpliktelse til at TOV skal sørge for et tilbud av ortopediske hjelpemidler i helseregionen, mens rekvirentene i regionen skal sende sine rekvisisjoner til TOV.

For våre eiere er det viktig at Trøndelag Ortopediske Verksted nyter tillit hos brukere, behandlere og i forvaltningen, og at spesialisthelsetjenestens ansvar for å sikre tilgang til ortopediske hjelpemidler i helseregionen blir ivaretatt.

Samfunnsansvar

Størstedelen av de ortopediske hjelpemidler vi lager, er hjemlet i Folketrygdloven eller Spesialisthelsetjenesteloven. Våre hjelpemidler er samfunnsøkonomisk gunstige gjennom at de bidrar til økt livskvalitet, økt arbeidsevne og økt grad av selvhjulpenhet for brukerne.

NAV dekker ortopediske hjelpemidler etter et godt-nok-prinsipp basert på nødvendighet og hensiktsmessighet. TOV har et selvstendig ansvar for at lovens intensjoner oppfylles så vel som at fellesskapets ressurser forvaltes best mulig.

Helhetlig tjeneste

TOV samarbeider med spesialisthelsetjenesten og øvrige aktører i helse- og omsorgssektoren om å skape helhetlige og ressurseffektive pasientforløp. Eierrelasjonen gir unike forutsetninger for å skape et helhetlig, kostnadseffektivt tilbud til regionens pasienter.

Pasientens rolle

TOV vektlegger medvirkning som et viktig og nødvendig grunnlag for å komme fram til godt fungerende ortopediske hjelpemidler. Med et langsiktig forhold til våre pasienter har TOV de beste forutsetninger for å sette pasientene i stand til å bidra i valg, utforming og riktig bruk av sine hjelpemidler.

Bærekraftig forretningspraksis

Rammeavtalen med NAV, åpenhetsloven så vel som TOVs egne kjerneverdier forplikter oss til å arbeide for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele verdikjeden.

Vi arbeider systematisk for å redusere miljøbelastningen av vår produksjon og vår drift.

Kompetanse

Tilknytningen til universitetssykehuset St. Olavs hospital forplikter oss til å holde et høyt faglig nivå, og til å ta medansvar for fagutvikling innenfor ortopediteknisk bransje. Våre medarbeidere har formalkompetanse innen sine arbeidsområder, og vi arbeider systematisk for å videreutvikle vår realkompetanse gjennom daglig arbeid. Vi utdanner turnuskandidater innen ortopediingeniørfag og er lærebedrift innen områdene ortopediteknikk, logistikk og kontorlag. Vi legger til rette for videreutdanning på fagskole-, master- og PhD-nivå.

Økonomi og finansiell situasjon

Trøndelag Ortopediske Verksted har et allmenntilgitt og ikke-erhvervsmessig formål. Det budsjetteres med det overskudd som anses som nødvendig for å sikre en forsvarlig, langsiktig drift. Overskudd ut over dette tilfaller Trøndelag Ortopediske Verksteds fond til forskning og utvikling.

Hoveddelen av omsetningen (mer enn 90%) utgjøres av ortopediske hjelpemidler knyttet til pasientens rettigheter i Folketrygdloven, og reguleres av rammeavtale inngått med NAV. På denne avtalen faktureres størstedelen av varekjøpet til hjelpemiddelproduksjonen uten påslag.

4. Utviklingstrekk

Den regjeringsoppnevnte helsepersonellkommisjonen gir i NOU 2023:4 et kunnskapsgrunnlag for utfordringen ved at økte behov for helsetjenester som følge av den demografiske utviklingen ikke kan imøtekommes gjennom en tilsvarende personellvekst. Ortopediske og tekniske hjelpemidler relaterer seg til dette ved å være rimelige og lite personellintensive, og således bidrar positivt i dette bildet. Ellers fremheves følgende utviklingstrekk:

Utviklingen fra produktleverandør til tjenesteleverandør fortsetter

Ortopeditekniske virksomheter har over tid utviklet seg fra verksteder med produksjon av utstyr som hovedformål, til tjenesteytere med formål å legge til rette for at pasienter med funksjonsforstyrrelser kan opprettholde aktivitet i dagliglivet. Å være tjenesteyter innebærer større fokus på pasientopplevelsen, kommunikasjon og prosess.

Pasientens rolle styrkes

Pasientens rolle styrkes gjennom en lovfestet rett til medvirkning og rett til informasjon. Pasientens tilgang til ikke-kvalitetssikrede budskap er i dag tilnærmet ubegrenset. Involvering fordrer ressurser ved at pasienten må settes i stand til å delta i beslutninger gjennom kunnskapsbasert informasjon, og gir samtidig mulighet for økt kvalitet i prosess og hjelpemiddel.

Økt behov for faglighet

Faglighet er grunnlaget for medarbeideres engasjement og identitetsfølelse. Å styrke det faglige innholdet i tjenesten innebærer å se på virksomheten som en kunnskapsbedrift – ikke et profittselskap eller en produksjonseenhet.

Utøvelsen av faglighet skjer i møtet mellom helsepersonell og pasient, og mellom medarbeidere.

Digitalisering av administrative prosesser og kommunikasjon fortsetter

Vi understøtter administrative prosesser, informasjonsbehandling og arbeidsflyt med digitale løsninger i den utstrekning det er mulig.

Mange pasienter foretrekker digitale løsninger for kommunikasjon og betaling. Dette gir muligheter for effektiv pasientadministrasjon og –kommunikasjon. Samtidig viser undersøkelser at flere av våre pasientgrupper har lav digital kompetanse og begrensede forutsetninger for å benytte digitale løsninger. TOV må kunne bistå disse, slik at de får et likeverdig tilbud om ortopeditekniske tjenester.

Digitalisering i hjelpemiddelproduksjonen kommer for fullt

Dataassistert design og produksjon er velegnet for å lage individuelt tilpassede produkter. Datamodellering og utfresing av digitale modeller og hjelpemidler er vel etablert i bransjen. Vi ser nå at 3D print utvikler seg i raskt tempo, og forventer at dette vil føre til at hjelpemidler produseres direkte fra digital modell fremfor å gå veien via håndverksproduksjon på en fysisk modell av pasientens kroppsdel. Med vår tilknytning til NTNU er det naturlig at TOV er i front med å ta i bruk slike løsninger. TOV påtar seg et ansvar for å bygge bro mellom de teknisk-vitenskapelige miljøene ved NTNU og ortopediteknikkfaget.

Krav til dokumentasjon, dokumentert praksis og kvalitetsoppfølging øker

Krav til dokumentasjon og rapportering i pasientbehandling, produksjonsprosesser og virksomhetsdrift, øker. Eksempler er: Personvernforordningen (GDPR) setter strenge krav til hvordan vi innhenter og bruker personopplysninger. Medical Device Regulation (MDR) stiller krav til sporbarhet, dokumentasjon og avviksbehandling. TOV forholder seg til personopplysningsloven, pasientjournalloven, helseregisterloven og helseforskningsloven, mens åpenhetsloven krever at vi dokumenterer at vi selv og våre leverandører følger prinsippene for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Økt behov for forskning og utdanning

Kravet til dokumentert, kunnskapsbasert praksis øker. Samtidig gir funksjonshemmedes rettigheter og fagets status i Norge sammen med TOVs nærhet til NTNUs tunge forskningsmiljøer med lang erfaring i tverrfaglig forskning, enestående mulighet til å løfte ortopediteknikkfaget og etablere

NTNU/TOV i faglig front. Et viktig skritt er at NTNU har etablert en tverrfaglig forskningsgruppe, Prosthetics and Orthotics Research Group, som det er viktig at TOV støtter opp under.

I sammenheng med dette påpekes at kapasiteten på ortopediingeniøruddanningen fortsatt er for lav, og det er et betydelig akkumulert underskudd på ortopediingeniører – samtidig som de først utdannede kullene fratrer med alderspensjon. *Den langvarige* underkapasiteten i utdanningen har videre medført at svært få ortopediingeniører har tatt utdanning ut over bachelornivå, og at akademisk sektor er fraværende.

For ortopediteknikere vil digitalisering, ny teknologi og nye materialer føre til at deres rolle og oppgaver utvikler seg og praksis endres. Trøndelag Høyere Yrkesfagskole starter fra og med høsten 2023 en samlingsbasert høyere yrkesfagskoleutdanning for ortopediteknikere, der TOV vil legge til rette for at våre teknikere søker slik utdanning.

5. Fokusområder

Fokusområdene relateres til våre kjerneverdier på følgende måte:

Trygg

Vi legger vekt på å skape trygghet gjennom å være forutsigbare, tilgjengelige og tydelige overfor våre pasienter, våre samarbeidspartnere og overfor hverandre. Vår tilnærming og vår praksis er kunnskapsbasert. Vi utvikler en delingskultur der vi også gir hverandre rom for å prøve og feile.

TOV vektlegger følgende:

1. Det er trygt å være pasient
  - Benytte kunnskapsbasert felles praksis, bruk av utfallsmål og tilgjengelige analyseverktøy
  - Bidra til at pasienten opplever en helhetlig helsetjeneste.
  - Arbeide for at pasienten medvirker til å komme frem til et best mulig hjelpemiddel innenfor rammene av vårt oppdrag.
2. Det er trygt å være medarbeider
  - Arbeide for at forventninger er kjent og realistiske, og at kompetanse og ferdigheter står i forhold til oppgavene
  - Fremme et godt psykososialt arbeidsmiljø og et godt læringsmiljø hvor vi trekker på hverandres erfaringer
  - Fremme samarbeid og kollegastøtte på tvers av fag, generasjoner, avdelinger og organisasjonsnivåer
3. Arbeidsplasser og tjenesteleveranser trygges gjennom kontinuerlig utvikling og omstilling
  - Arbeide for at virksomheten er veldrevet og fremtidsrettet, og at pasienter, samarbeidspartner og oppdragsgivere erfarer et godt forhold mellom nytteverdi og kostnader
  - Ha god oversikt over utviklingstrekk som kan påvirke våre muligheter og rammevilkår, slik at endringsprosesser og omstilling er forutsigbare.

Oppdatert

Vi tilegner oss kunnskap om vårt fag og vår rolle, og om hva som påvirker vårt klimaavtrykk. Vi lytter til ønsker og behov, og søker å imøtekomme disse innenfor rammene av vårt oppdrag, økonomiske ressurser og tilgjengelig kunnskap.

TOV vektlegger følgende:

4. Medarbeidere, rekruttering og utdanning
  - Beholde og utvikle medarbeidere gjennom et attraktivt arbeidsmiljø, faglige utfordringer, og mulighet for relevant videreutdanning gjennom NTNU og THYF.
  - Rekruttere virksomhetskritisk personell fra godkjente utdanninger.
  - Arbeide for at det utdannes og autoriseres flere ortopediingeniører.
  - Bidra til studietilbudet innen ortopediteknikk ved Trøndelag Høyere Yrkesfagskole

5. Faglighet

- Overvåke faglige trender og utviklingstrekk
- Utvikle faglighet gjennom kompetanseutveksling og forskning på ulike arena
- Inneha og opprettholde gode nettverk og samarbeide med andre innenfor samme fagfelt
- Bruke faglige kriterier for veivalg innen funksjons- og oppgavefordeling, valg av behandlingsmetoder, innkjøp, utarbeiding av pasientinformasjon så vel som strategier for samhandling.

6. Digitalisering

- Benytte skanning, digital modellering og 3D printing til fremstilling av hjelpemidler der dette er eller kan bli formålstjenlig.
- Legge til rette for størst mulig grad av digital informasjonsforvaltning internt.
- Legge til rette for størst mulig grad av digital kommunikasjon med pasienter og eksterne samhandlingsparter som er i stand til dette.
- Ivareta og bistå pasienter som ikke har forutsetninger for å benytte digitale løsninger.

Verdiskapende

Vi arbeider systematisk og innovativt for å utvikle kunnskap, og forbedre klinisk praksis, våre hjelpemidler og produksjonsmetoder. Gjennom dette sikrer vi pasientene et fremtidsrettet tilbud og våre medarbeidere en utviklende og givende arbeidsplass, og vi bidrar til en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste.

TOV vektlegger følgende:

7. Jobbe smart

- Fokus på hjelpemiddelområdene med størst volum, kvantitativt og økonomisk
- Ta utgangspunkt i hvordan vi kan hjelpe flest mulig med de ressurser som er tilgjengelige
- Utvikle klinisk praksis som gir god tidsstyring og fornøyde pasienter
- Ta korrekt betalt for vårt arbeid

8. Utvikle kompetanse, metoder og teknologi som er relevant for ortopediteknikk

- Vurdere oppgavefordeling, roller og grad av spesialisering
- Bidra til utvikling av en ortopediteknikkrettet forskningsgruppe ved NTNU.
- Bidra til nasjonale retningslinjer innen områder der ortopediske hjelpemidler benyttes.

9. Utvikle bransjens posisjon og bærekraftig forretningspraksis

- Bidra til å styrke det praktiske og faglige samarbeidet innenfor Ortopeditekniske Virksomheters Landsforbund OVL, NITO Ortopedi og Norsk OrtopediTeknisk Forening
- Ivareta størst mulig grad av klimanøytralitet i hjelpemiddelproduksjon og virksomhetsdrift
- Arbeide for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår i alle ledd av leverandørkjeden og i våre tjenestekjøp